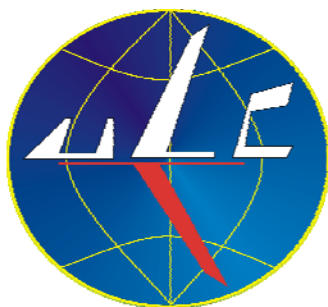

Urząd Lotnictwa Cywilnego

Działalność polskich przewoźników w 2006 roku

Opracowanie:

Jerzy Liwiński

Ośrodek Informacji Naukowej,
Technicznej i Ekonomicznej

Wstęp

Według stanu na początek 2007 roku do wykonywania przewozów osób lub ładunków upoważnionych było 16 firm, a do świadczenia usług – 36.

Tabela: Wykaz firm posiadających certyfikat przewoźnika lotniczego AOC

Nazwa przewoźnika	Rejony operowania	Główne typy statków powietrznych
Polskie Linie Lotnicze LOT S.A., Warszawa	Europa, Ameryka Płn. i Płd., Atlantyk, Afryka, Bliski Wschód i Azja	Boeing B767, B737, Embraer EMB-145, 170, 175
Nowy Przewoźnik Sp. z o.o. (CENTRALWINGS), Warszawa	Europa, Afryka, Bliski Wschód i Azja	Boeing 737
Prima Charter Sp. z o.o., Warszawa	Europa, Ameryka Płn. i Płd., Atlantyk, Afryka, Bliski Wschód i Azja	Boeing 757
EuroLOT S.A., Warszawa	Europa	ATR-72, ATR-42
WHITE EAGLE AVIATION S.A., Warszawa	Europa	ATR-42, L-410
SP ZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe, Warszawa	Europa, Afryka, Bliski Wschód/Azja	M20 Mewa, Piaggio P180, śmigłowce Mi-2, A109E
Przedsiębiorstwo EXIN Sp. z o.o., Lublin	Europa	An-26
ADVISER Trade Service Consulting Sp. z o.o., Warszawa	Europa, Afryka	Cessna 421
Sky Express, Warszawa,	Europa, Afryka, Bliski Wschód/Azja	SAAB 340, L-410 Turbolet
Sky Carrier Sp. z o.o., Warszawa	Europa, Afryka, Bliski Wschód/Azja	SAAB 340
Jet Service Sp. z o.o., Warszawa	Europa, Afryka, Bliski Wschód/Azja	Cessna 525, CL-300, C-560
SkyTaxi s.c., Dobrzeń Wielki	Europa	SAAB 340, M-20 Mewa
General Aviation Sp. z o.o., Góraszka	Europa	An-2. PZL-104, śmigłowce Bell 407, 427

GB Aerocharter, Sp. z o.o., Warszawa	Europa	Cessna 310
Jet Air Sp. z o.o., Warszawa	Europa	BAe Jetstream 32
ACE Aviation Sp. z o.o., Płock	Europa	śmigłowiec Bell 206B

Przewozy pasażerskie 2006

W 2006 roku na pokładach polskich samolotów i śmigłowców przewieziono 5.299,4 tys. pasażerów, z tego: Polskie Linie Lotnicze LOT (razem z EuroLOT) – 3708,2 tys., Centralwings – 1224,6 tys., pozostałe firmy i spółki prywatne - 361,4 tys. oraz lotnictwo sanitarne – 5,1 tys. W stosunku do wyników roku poprzedniego były one wyższe o 16 % (4564,2 tys. pas.).

W 2006 r. samoloty **PLL LOT** i EuroLOT przewiozły w sumie 3.708,2 tys. pasażerów płatnych, tj o 3,6 % więcej niż w 2005 roku. Najwięcej pasażerów przewożono na trasach europejskich - 2278,5 tys., na połączeniach dalekiego zasięgu (do Stanów Zjednoczonych i Kanady) - 565,1 tys. (wzrost o 12 %), na połączeniach krajowych - 857,8 tys. (wzrost o 6,7 %) oraz w lotach czarterowych - 6,9 tys.

Samoloty PLL LOT wykonały 83678 rejsów, tj. o 4648 więcej niż w 2005 roku. Łącznie spędziły w powietrzu 132,2 tys. godzin, w tym. m.in: samoloty typu: B767 – 28,2 tys. godz., B737 – 20,4 tys., Embraer 170 – 25,4 tys., Embraer 175 – 5,8 tys. i Embraer 145 – 25,3 tys.

Najpopularniejszymi kierunkami lotniczych połączeń były trasy z/do Warszawa: - Londyn, Chicago, Nowy Jork, Frankfurt i Bruksela oraz połączenia krajowe do Gdańska, Krakowa, Wrocławia i Poznania.

Wskaźnik wykorzystania miejsc pasażerskich *load factor* wyniósł 74% i w stosunku do roku poprzedniego nie uległ zmianie. Najwyższe wartości osiągnął na trasach dalekiego zasięgu - 87,2 %, natomiast na: europejskich – 60,3%, krajowych – 61,7 % (wzrost o 4 %) i w czarterach – 65%.

Stan floty PLL LOT na przestrzeni roku był zmienny i na koniec grudnia wynosił 38 samolotów (5 x B767-300ER, 2 x B767-200ER, 2 x B737-400, 6 x B737-500, 10 x Embraer ERJ 170, 4 x Embraer 175 i 9 x Embraer EMB-145). W ciągu roku pozyskano cztery brazylijskie 78-miejscowe Embraer 175, jednego transatlantyckiego Boeing 767-300ER oraz wycofano z eksploatacji dwa Embraer EMB-145.

Przewoźnik posiada dobrze rozbudowaną siatkę lotniczych połączeń, obejmującą większość miast w Europie Zachodniej i Środkowo-Wschodniej oraz w USA i Kanadzie, a także kilkadziesiąt połączeń „code-share” realizowanych z liniami partnerskimi. Na osiągnięte przez PLL LOT wyniki przewozowe pozytywny wpływ miała także współpraca z liniami zrzeszonymi w sojuszu Star Alliance, którego polski przewoźnik pełnoprawnym członkiem został w październiku 2003 r.

Plan 2007 r. przewiduje się wzrost przewozów pasażerów płatnych o 14,4% (4.242,7 tys. pas.). Flota ulegnie dalszemu zwiększeniu poprzez pozyskanie dwóch Embraerów 175 i jednego ATR 42 serii 500.

Operatorem świadczącym usługi przewozowe na korzyść PLL LOT jest **Regionalna Linia Lotnicza EuroLOT**. Powstała ona w grudniu 1996 r., a działalność w zakresie regularnych przewozów lotniczych rozpoczęła w lipcu 1997 r. Spółka należy w całości do PLL LOT i wykonuje regularne i nieregularne przewozy osób i ładunków. Przewoźnik dysponuje obecnie flotą 13 turbośmigłowych samolotów krótkiego zasięgu: ośmiu 64-miejscowych ATR-72 i pięciu 46-miejscowych ATR-42 (w latach 1998-2000 eksploatował również dwa 18-miejscowe samoloty brytyjskie BAe J31 Jetstream). EuroLOT realizuje połączenia na 20 kierunkach krajowych i zagranicznych, będąc też ważnym ogniwem funkcjonującego na warszawskim lotnisku węzła tranzytowego. Ubiegłoroczne wyniki przewozowe wyniosły 955,4 tys. pasażerów, co klasyfikuje tego przewoźnika na trzecim miejscu w kraju. Samoloty EuroLOT-u wykonały 22,8 tys. rejsów (ATR-72 – 14,8 tys. i ATR-42 – 8,0 tys.) spędzając w powietrzu 27,1 tys. godzin (ATR-42 – 10,4 tys. i ATR-72 – 16,7 tys.).

Druga pod względem wielkości przewozów była linia niskokosztowa **Centralwings**, która przewiozła 1224,6 tys. pasażerów. Samoloty przewoźnika - typu B737 - wykonały 10,6 tys. rejsów, a ich czas trwania wyniósł 25,2 tys. godzin. W stosunku do wyników roku poprzedniego przewozy zwiększyły się o 70 %.

Linia została założona przez PLL LOT latem 2004 r., a 1 lutego 2005 r. wykonany został pierwszy rozkładowy rejs. Na rynku przewoźników wykonujących loty do/z Polski, pod względem liczby przewiezionych pasażerów, zajmuje czwarte miejsce (po PLL LOT/EuroLOT, WizzAir, Ryanair) i trzecie wśród niskokosztowych. Centralwings swój sukces przewozowy zawdzięcza połączeniu tzw. taniej oferty rozkładowej i lotów czarterowych. To unikalne w skali europejskiej rozwiązanie pozwoliło zbudować atrakcyjną siatkę połączeń do popularnych kurortów leżących w obszarze Morza Śródziemnego i Egiptu

(Hurghada, Sharm El Sheikh). Obecnie przewoźnik lata z siedmiu portów w Polsce (Warszawy, Krakowa, Katowic, Wrocławia, Gdańska, Łodzi i Szczecina) do Wielkiej Brytanii, Irlandii, Włoch i Francji. W ubiegłym roku na rynku przewoźników niskokosztowych wykonujących loty z/do Polski udział Centralwings wyniósł 17%, a przewozów czarterowych 33%. Na koniec roku flota przewoźnika liczyła 9 samolotów typu B737-300/400.

W planach na 2007 r. Centralwings planuje zwiększyć swoją dominację na krajowym rynku i przewieźć o 33% więcej pasażerów. Zwiastunem są już tegoroczne wyniki przewozowe. Łączna sprzedaż biletów w styczniu i lutym o prawie połowę przekroczyła plany, a w lutym wskaźnik wykorzystania miejsc *load factor* wyniósł 89,2%.

Czwartym w rankingu jest **Fischer Air Polska (FAP)**, który w 1384 rejsach przewiózł 235 tys. pasażerów. Były to czartery turystyczne wykonywane na rzecz polskich i zagranicznych tour operatorów.

Rok 2006 był pechowym dla przewoźnika. Najpierw wskutek usterek technicznych silników z eksploatacji został wycofany pierwszy Boeing 757, następnie drugi samolot tego typu. Pomimo pełnego portfela zamówionych rejsów FAP przez długi okres czasu nie mógł ich realizować, w oparciu o własną flotę. Stąd też, chcąc wypełnić zobowiązania wobec klientów, wykonanie zakontraktowanych lotów musiał zlecić innym przewoźnikom.

Awarie samolotów i kilkumiesięczna przerwa w realizacji lotów przyczyniła się do powstania znacznych strat finansowych. Jednak po wznowieniu działalności przewozowej pech dalej nie opuszczał przewoźnika. Kolejne straty powstały na skutek nieuregulowania opłat za uprzednio zrealizowane loty głównie za sprawą upadłego biura podróży Open Travel Group. W rezultacie czego FAP utracił płynność finansową i 13 października 2006 r. zawiesił wykonywanie połączeń lotniczych, a posiadane samoloty zwrócił leasingodawcy.

Po 2-miesięcznej przerwie FAP uregulował zaległości finansowe i pod koniec grudnia 2006 r. wznowił realizację lotów czarterowych. Pozyskano nowych inwestorów, uatrakcyjniono ofertę przewozową, wybrano nowy zarząd firmy i zmieniono nazwę na PrimaCharter. W sezonie zimowym 2006/2007 przewoźnik realizował loty jednym samolotem Boeing B757-200, a kolejne dwa tego typu mają dołączyć do floty w maju i czerwcu 2007. Przygotowana przez FAP oferta obejmuje m.in. bezpośrednie loty do Brazylii, Wenezueli, Egiptu, Maroka i na Kubę.

Obecnie przewoźnik koncentruje się na powiększeniu kapitału, przekształceniu firmy w spółkę akcyjną i wprowadzeniu jej na giełdę.

Piątym w rankingu jest **WEA White Eagle Aviation**, który przewiózł 44,7 tys. pasażerów oraz 5289 ton ładunków. Ubiegły rok był okresem zintensyfikowanych działań w obszarze lotów rozkładowych i czarterowych, realizowanych głównie za granicą, samolotami komunikacji regionalnej ATR-42. Zasadniczą ilość zrealizowanych lotów stanowiły rejsy rozkładowe wykonywane na południu Włoch. Odbływały się też czartery na terenie Niemiec, Litwy, Francji, Szwecji, Włoch, Rumunii, a ich pasażerami były m.in. drużyny piłkarskie i hokejowe oraz turyści.

WEA wykonywał też przewozy cargo w ruchu krajowym i międzynarodowym (regularne loty we Włoszech i Anglii oraz liczne loty ad hoc w Europie).

W 2007 r. roku przewoźnik planuje uruchomienie nowych zagranicznych regularnych połączeń oraz dalszą rozbudowę floty.

Kolejny polski przewoźnik - **Jet Air** w 4,8 tys. rejsów rozkładowych oraz 50 czarterowych przewiózł 42,7 tys. pasażerów. Operował trzema 18-miejscowymi samolotami regionalnymi Jetstream 32, które spędziły w powietrzu 5 tys. godzin. Przewoźnik świadczył usługi głównie dla PLL LOT, obsługując wybrane połączenia krajowe - około 100 operacji rozkładowych tygodniowo. Najwięcej lotów wykonano na trasie z/do: Warszawa-Katowice (1396 rejsów) oraz Warszawa – Bydgoszcz (1268 rejsów). W przewozach czarterowych dominowały loty krajowe (w tym na lotniska nie obsługujące ruchu regularnego) oraz loty do Niemiec (Dortmund, Berlin i Hannover).

Obecnie Jet Air wykonuje regularnie rejsy z Warszawy do Bydgoszczy, Katowic, Łodzi i Zielonej Góry, a w miarę zapotrzebowania ze strony PLL LOT również do Gdańska, Krakowa, Poznania i Wrocławia. W najbliższych planach przewoźnika jest zakup nowego samolotu o zasięgu regionalnym oraz wzrost przewozów czarterowych.

Przewoźnik **Sky Express** rozpoczął działalność przewozową w 2004 r. W 2006 r. samoloty tej linii wykonały 4840 lotów przewożąc 16,8 tys. pasażerów i 2754 ton ładunków. Samolotami typu SAAB 340 przewieziono 16,8 tys. pasażerów i 1 880 ton, a Turbolet L 410 - 873 ton. Przewozy ładunków wykonywane były w ruchu krajowym i międzynarodowym, głównie dla firm kurierskich UPS i TNT (między portami: Ryga, Kowno, Sztokholm, Mińsk, Kijów, Malmö, Warszawa i Gdańsk). Realizowany był również codzienny przewóz przesyłek pocztowych na trasie z/do: Warszawa - Wrocław, Katowice, Bydgoszcz, Gdańsk, Poznań, Szczecin, Kraków i Rzeszów.

Przewozy pasażerskie, w ruchu krajowym i międzynarodowym, wykonywane były głównie na zlecenie firmy **Direct Fly**.

Przewoźnik użytkował samoloty komunikacji regionalnej typu SAAB 340 (5 szt.) i Turbolet L 410 UVP-E (3 szt.).

Przewoźnik **SkyTaxi** w 667 rejsach przewiózł 7,6 tys. pasażerów. Były to loty nieregularne, na zamówienie klientów z kraju i z zagranicy. Przewoźnik użytkuje samoloty komunikacji regionalnej typu SAAB 340 i PZL M-20 Mewa.

General Aviation Sp. z o.o. nieregularne przewozy lotnicze realizuje do 2005 roku, a jego baza znajduje się na lądowisku Góraszka. W 2006 roku statki powietrzne przewoźnika wykonały 1486 lotów przewożąc 6,5 tys. pasażerów, z tego samoloty An-2P – 3,7 tys., PZL-104 – 1,7 tys. oraz śmigłowce BELL 407 i 427 – 1,1 tys. W sezonie letnim samoloty przebazowywane były na lądowisko koło Jastarni, skąd wykonywały loty widokowe (cieszące się dużą popularnością wśród wczasowiczów).

Jet Service realizuje loty czarterowe, głównie dla ludzi biznesu i VIP, a także na zapotrzebowanie klubów sportowych i innych. W 2006 roku przewoźnik wykonał 250 lotów przewożąc około 700 pasażerów (w I kwartale 2007 r. – 196 lotów, 600 pasażerów). Na pokładach wynajętych samolotów podróżowali m.in. muzycy z legendarnego zespołu brytyjskiego Duran Duran i były premier Izraela Shimon Peres. Jet Service dysponuje samolotami typu Cessna 525 i 560 Citation Exel, o komfortowym wyposażeniu kabiny.

W 2006 roku żaden z aeroklubów regionalnych nie realizował komercyjnych przewozów, gdyż uzyskane wcześniej certyfikaty AOC utraciły swoją ważność. Po wejściu Polski do UE zaczęły obowiązywać rygorystyczne kryteria stawiane przewoźnikom. Znowelizowane zostały przepisy ich przedłużania, a certyfikacja odbywa się w oparciu o wymogi standardów JAR-OPS, wydawanych przez Europejskie Wspólne Władze Lotnicze (JAA) i polskie przepisy wykonawcze. Należy nadmienić, że w ubiegłych latach z działalności przewozowej aeroklubów korzystało po kilkanaście tysięcy osób.

Lotnictwo sanitarne (Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Lotnicze Pogotowie Ratunkowe) przewiozło 5082 osób (pacjentów). Zadania te realizowały samoloty transportu medycznego M-20 Mewa i Piaggio P180 Avanti (loty krajowe i zagraniczne) oraz

śmigłowce sanitarne A109E Power i Mi-2 Plus, użytkowane w 15 regionalnych bazach HEMS (Helicopter Emergency Medical Service - Śmigłowcowa Służba Ratownictwa Medycznego). Do wypadków i nagłych zachorowań zagrażających życiu wykonano 6085 śmigłowcowych misji Służby Ratownictwa Medycznego, przewożąc 4473 osoby. Natomiast samolotowe zespoły transportowe wykonały 686 misji, przewożąc 609 osób.

Przewozy ładunków

W ubiegłym roku na pokładach polskich statków powietrznych przewieziono 40 tys. ton ładunków. Największy udział w osiągnięciu tego wyniku miały Polskie Linie Lotnicze LOT, które przewiozły 24,6 tys. ton (udział 61 %), a także Exin – 7,4 tys. ton (udział 18%), WEA White Eagle Aviation – 5,3 tys. ton i Sky Express – 2,7 tys. ton.

Największy polski przewoźnik PLL LOT nie posiadając typowych samolotów transportowych, realizował przewozy ładunków podczas rejsów z pasażerami, wykorzystując do tego celu dolne przedziały bagażowe, jakimi dysponują samoloty komunikacyjne. Ogółem przewieziono 24,6 tys. ton ładunków, głównie w ruchu międzynarodowym (USA, Kanada, Wielka Brytania, Belgia i Francja).

Lubelski przewoźnik **Exin** użytkujący pięć samolotów transportowych typu An-26 (o ładowności 5,5 tony) oraz dwóch okresowo wynajętych, przewiózł 7454 ton ładunków, w tym 4442 ton pomiędzy portami obcych krajów i 2982 ton na trasach do/z Polski. Loty wykonywane były na zamówienie znanych światowych firm przewozowych. Miedzy innymi w 2006 roku przewoźnik obsługiwał stałe połączenie dla firmy kurierskiej DHL, pomiędzy portami lotniczymi: Gdańsk – Lipsk, Katowice – Lipsk, Nantes – Bordeaux, Kopenhaga – Allborg i Marsylia – Nicea. Ponadto, samoloty Exin-u wykonywały też loty czarterowe dla europejskich klientów, w tym: Poczty Szwedzkiej i włoskiej Linkair Express (porty Mediolan, Rzym, Katania) oraz loty czarterowe ad hoc, w ruchu międzynarodowym, dla znanych światowych brokerów (np. TNT, Air Charter Service, Chapman Freeborn).

Przewozy w pięcioleciu 2002-2006

W okresie ostatnich pięciu lat zrealizowane przewozy pasażerskie zwiększyły się o 43% (2002 r. - 3,7 mln pas.), a tonaż przewiezionych ładunków o 41% (2002 r – 28,4 tys. ton). Najwyższy wzrost odnotowała grupa LOT (PLL LOT, EuroLOT i Centralwings),

których łączne przewozy wzrosły z 3,4 mln pasażerów (w 2002 r.) do 4,9 mln, natomiast tonaż ładunków z 20,5 tys. ton do 24,6 tys.

Tabela: Przewozy pasażerów i ładunków zrealizowane w latach 2002-2006

w tys. pasażerów w tys. ton								
Lata	Pasażerowie					Ładunki		
	Ogółem	w tym przewozy wykonane przez:				Ogółem	w tym przewozy:	
		PLL LOT EuroLOT	Aeroklub Polski	lotnictwo sanitarne	pozostałe firmy		PLL LOT	pozostałe firmy
2002	3733,3	3432,1	10,4	4,7	286,1	28,4	20,5	7,9
2003	3995,3	3742,1	6,8	3,5	242,9	30,5	21,5	9,0
2004	4534,7	4022,5	0,9	4,3	507,0	30,0	21,8	8,2
2005	4564,2	3553,7	0	3,7	1006,8	30,0	20,5	9,5
2006	5299,4	3708,3	0	5,1	1586,0	40,0	24,6	15,4

Uwaga – PLL LOT i EuroLOT tylko pasażerowie płatni

Opracowanie:

Jerzy Liwiński – Ośrodek Informacji Naukowej, Technicznej i Ekonomicznej ULC

*** W przypadku korzystania z powyższych danych,
prosimy o podawanie źródła ich opracowania.**